

Szczecin, 17.03.2025 r.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1
w Szczecinie**

Wersja pełna

Podstawy prawne: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870).
Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1606), Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.), Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900), Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781), Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526), Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz.1169).

Obowiązują od dnia 17.03.2025 r.

Spis treści

Rozdział 1. Informacje ogólne	3
1.1. Wprowadzenie.....	3
1.2. Słowniczek pojęć używanych w standardach ochrony małoletnich Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1.....	4
Rozdział 2. Standardy ochrony małoletnich	6
Rozdział 3. Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w poradni.....	12
Rozdział 4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego	24
4.1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy domowej	24
4.1.1. Rozpoznawanie przemocy.....	25
4.1.2. Zasady podejmowania interwencji.....	26
4.1.3. Procedura „Niebieskie Karty”	29
4.2. Załączniki do procedury	32
Załącznik nr 4.1. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego	33
Załącznik nr 4.2. Zobowiązanie do zachowania poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich...	35
Załącznik nr 4.3. Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletnich	37
Załącznik nr 4.4. Algorytm postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego.....	38
Załącznik 4.5. Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania małoletniego	39
4.3. Zasady i procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego	42
4.3.1. Zasady i procedury postępowania w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”.....	42

4.3.2. Zasady i procedury postępowania w przypadku informacji o dostępie przez małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.....	43
4.3.3. Zasady i procedury postępowania w przypadku naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego.....	44
4.3.4. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią.....	45
Rozdział 5. Organizacja procesu ochrony małoletnich w poradni i wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”	46
5.1. Zadania pracowników poradni w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej	48
5.2. Podział obowiązków i przydział zadań w zakresie wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”	49
5.3. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu poradni dostosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności	50
5.4. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.....	51
5.5. Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji	51
5.6. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia	52
5.7. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”	54
5.8. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów	55
Oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.....	56
Oświadczenie pracownika zatrudnionego na stanowisku pedagogicznym....	57
Oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat.....	57
Oświadczenie o nieprowadzeniu rejestru karnego w innych państwach.....	58
Oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentami obowiązującymi w PPP nr 1.....	59
Oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego	60

Rozdział 1

Informacje ogólne

1.1. Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzeby opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. „Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować, jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Szczecinie nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy,
- podejmowane postępowanie nie może naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych działań,
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania bez stosowania przemocy oraz potrafią uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- prowadzone postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
- działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

1.2. Słowniczek pojęć używanych w standardach ochrony małoletnich Poradni Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Szczecinie:

- **poradnia** - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Szczecinie;
- **małoletni** (dziecko, uczeń, wychowanek) - każda osoba do ukończenia 18 roku życia;
- **pracownik poradni** - każdy pracownik poradni, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: praktykanci odbywający praktyki studenckie lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
- **dyrektor** - dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Szczecinie.
- **rodzice** - przedstawiciele ustawowi małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- **opiekun prawny małoletniego** - osoba, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;
- **„osoba najbliższa”** - matka, ojciec, babcia, dziadek, rodzeństwo: siostra, brat, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku ich braku - osoba pełnoletnia wskazana przez małoletniego;

- **przemoc fizyczna** - każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie,
- **przemoc psychiczna** - powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych. Krzywdzenie psychiczne dziecka to kategoria, w której najczęściej nie ma widocznych dowodów winy sprawcy, natomiast występują u dziecka objawy jako konsekwencja tego rodzaju przemocy;
- **przemoc seksualna** - według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc seksualna to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem, a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Aktywność taka może obejmować:
 - nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych;
 - wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych;
 - wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.
- **zaniedbywanie** - chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych małoletniego przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nie respektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub generujące trudności rozwojowe, w tym nie podejmowanie lub zaniedbywanie leczenia i terapii małoletniego. Ta forma przemocy wymaga szerszej diagnozy systemu rodzinnego pod kątem wydolności wychowawczej rodziców;
- **przemoc domowa** - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniedbywanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tą osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym,
- wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tą osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
- **świadek przemocy domowej** - osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;
- **osoba stosująca przemoc domową** - osoba pełnoletnia opuszczająca się przemocy domowej.

Rozdział 2

Standardy ochrony małoletnich

Standard I.

Pracownicy poradni, małoletni, ich rodzice oraz opiekunowie prawni znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim personel poradni.
3. Informacje dla rodziców/opiekunów prawnych małoletnich oraz małoletnich są udostępnione.
4. Dokument wprowadzono do stosowania w poradni.

5. Dokument udostępniono na stronie internetowej poradni:
www.ppp1.geninihost.com oraz w widocznym miejscu w budynku poradni
(informacja na tablicy ogłoszeń, dokument do wglądu w sekretariacie).
6. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz
skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich
istotne.
7. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są
w trakcie zajęć/warsztatów grupowych prowadzonych przez pracowników
poradni oraz podczas spotkań konsultacyjnych, diagnostycznych,
terapeutycznych prowadzonych w indywidualnym kontakcie.
8. Publikacja dokumentu na stronie internetowej spełnia wymogi Ustawy o
zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebach.

Standard II

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w poradni.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W poradni zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przepływów na tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. Podobnie weryfikowani są studenci podczas praktyk oraz wolontariusze. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców są oni weryfikowani poprzez sprawdzenie w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności,
2. Dyrektor poradni określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”,
3. Pracownicy poradni są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciąży na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich,

4. W poradni prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności: rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich, procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu, dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich, znajomości praw dziecka, praw człowieka oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych, odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych w opiece małoletnich, procedury „Niebieskie Karty”, bezpieczeństwa relacji całego personelu z małoletnim, uwzględniając wiedzę o zachowaniach pożądanych i niedozwolonych w kontaktach z nim
5. W poradni prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucia bezpieczeństwa małoletnich.

Standard III

Poradnia oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informacje oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W poradni znajduje się tablica informacyjna (tablica ogłoszeń) dla rodziców, gdzie umieszczone są dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych,
2. Rodzice mają dostęp do obowiązujących w poradni „Standardów ochrony małoletnich”, gdzie znajdują się procedury zgłaszania zagrożeń,
3. Poradnia umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym małoletnich, poprzez organizację warsztatów, szkoleń, konsultacji indywidualnych, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami oraz z zakresu wychowywania pozytywnymi metodami bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Standard IV

Poradnia zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Małoletni mają dostęp do informacji do kogo mogą się zgłosić po pomoc w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania,
2. W poradni dostępne są materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka, ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie (broшуry, ulotki),
3. W poradni, w miejscach dostępnych dla rodziców i dzieci dostępne są informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard V

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Określono procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego,
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu),
3. W poradni ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy,
4. Osobami odpowiedzialnymi za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” jest dyrektor w przypadku nieobecności dyrektora wyznaczona przez osobę zastępującą,
5. W poradni wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

Informacja o osobie przyjmującej zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń w poradni,

6. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Polityki Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych obowiązującej w poradni.

Standard VI

W poradni wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa małoletnich w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W poradni opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem,
2. W poradni określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone,
3. W poradni opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie,
4. W poradni opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach: przemocy domowej oraz cyberprzemocy.
5. W poradni opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskie Karty”,
6. Pracownicy poradni realizują plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W poradni prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich, rejestr znajduje się w sekretariacie poradni,
2. Osoba upoważniona do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich składa oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązana jest do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych (Załącz. 2 do procedury Niebieskiej Karty),
3. W procedurze „Niebieskie Karty” stosowane są wzory Kart „A” i „B” oraz kwestionariusze rozpoznania przemocy domowej,
4. Zasady przechowywania ujawnionych incydentów lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu są zgodnie z zasadami archiwizacji dokumentacji w Składnicy Akt opisanymi w Polityce Bezpieczeństwa Danych Osobowych poradni.

Standard VIII

Poradnia monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małoletnich.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane - przynajmniej raz na dwa lata,
2. W ramach kontroli zasad i praktyk ochrony małoletnich poradnia pozyskuje opinie małoletnich oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych,
3. Do weryfikacji dokumentacji wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów ochrony małoletnich” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne,
4. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa dyrektor poradni.

Rozdział 3

Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w poradni

3.1. Zasady zatrudniania pracowników w poradni oraz dopuszczania innych osób do kontaktu nad małoletnimi

1. Dyrektor poradni przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks pracy) oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje: w przypadku każdego pracownika, studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza - z **Krajowego Rejestru Karnego** w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego; w przypadku zatrudnienia każdej osoby w poradni i dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi, w tym także studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza - z **Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym** z dostępem ograniczonym. w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym także studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza dopuszczonych do pracy z małoletnimi - zaświadczenie z **Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli**,
2. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczenia, w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej poradni w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy,
3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:
 - a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych,
 - b) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie

dyscyplinarne (Załącznik 3.1. Oświadczenie - zdolność do czynności prawnych, toczące się postępowanie).

4. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi,
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy lub innemu organizatorowi oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (Załącznik 3.2 Oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat),
6. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego jest osoba, o której mowa w pkt 4 i 5 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, osoba ta przedkłada informacje z rejestru karnego tego państwa,
7. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 5, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz że nie wydano w obecnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo 17 działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacji innych zainteresowań

przez małoletnich lub z opieką nad nimi. (Załącz. 3.3 Oświadczenie o nieprowadzeniu rejestru karnego w innych państwach),

8. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia,
9. Informacje, o których mowa w pkt 4 - 8, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do kontaktu z małoletnimi,
10. Zatrudniani pracownicy lub inne osoby przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:
 - Statutem poradni,
 - Regulaminem pracy,
 - Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w poradni,
 - Regulaminami i instrukcjami bhp i ppoż.,
 - Polityką Bezpieczeństwa Danych Osobowych.
11. Potwierdzenie zapoznania się z dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane są w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej (Załącz. 4 Oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentami obowiązującymi w PPP nr 1).

3.2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i personelu poradni

Zasady ogólne:

Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w poradni, monitorują ich sytuację i stan emocjonalny.

Pracownicy wspierają małoletnich w pokonywaniu trudności.

Pomoc uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci i młodzieży, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw.

Zasady komunikacji z małoletnim:

Personel:

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla ich trudności i problemów,
2. Reaguje według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich,
3. Daje prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym,
4. Nie zawstydza, nie upokarza, nie lekceważy i nie obraża,
5. Unika wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich,
6. Nie grozi, nie wyraża dezaprobaty wobec zachowania małoletniego czy jego postępów edukacyjnych w sposób uwłaczający jego godności i poczuciu własnej wartości,
7. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie małoletniego lub jego postępów nauce, nie dowcipkuje i nie żartuje z małoletniego, w sposób, który obniża jego poczucie własnej wartości,
8. Słucha uważnie, udziela odpowiedzi adekwatnych do wieku i danej sytuacji. W relacjach z małoletnim stosuje zasady pozytywnej komunikacji: aktywne słuchanie i komunikat JA,
9. Stosuje zasady konstruktywnej krytyki wobec, np. niewłaściwego zachowania małoletniego, tj. krytykuje w taki sposób, aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony,
10. Nie podnosi głosu w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych osób,
11. Ustala oraz przypomina obowiązujące zasady. Reaguje na problemy związane z łamaniem zasad,
12. Komunikat jest jasny, rzeczowy, wolny od stygmatyzowania, nakierowany na ocenę zachowania małoletniego, a nie jego osoby.

Zakaz stosowania przemocy wobec małoletniego w jakiejkolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym:

1. Kontakty personelu z małoletnim nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności),
2. Personel nie wykorzystuje wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
3. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletnich, np. takiej jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, ciągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk,
4. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletnich, np. takiej jak: izolowanie, pomijanie, obniżenie statusu, stygmatyzowanie z powodu ich zdrowia, osiągnięć, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej, wyszydzanie, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie, nadmierne, wygórowane wymagania, agresywne wypowiedzi i komentarze, rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających materiałów,
5. Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym: komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym; dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci, wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, nie pisze do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili, nie wdaje się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie umieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby wyrządzić krzywdę,

6. Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletnich. Nie zachowuje się wobec nich w sposób niestosowny, np. nie dotyka, nie głaszczy, nie poklepuje w sposób dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych,
7. Nie zmusza małoletnich do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym,
8. Nie prowokuje nieodpowiednich fizycznych kontaktów z małoletnim.
9. Informuje, że jeśli małoletni czują się niekomfortowo wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć bezpośrednio lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy,
10. Zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań/zachowania,
11. Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużyć i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni dążyłby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo, a także pomaga małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic,
12. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego uczestniczy rodzic/opiekun prawny, przez co personel unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego. Dotyczy to zwłaszcza pomagania w korzystaniu z toalety.

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach diagnostycznych, pomocowych i terapeutycznych:

1. Kontaktując się z małoletnim personel traktuje go podmiotowo,
2. Kontakt nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy,
3. Co do zasady kontakt powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy poradni i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu,
4. Personel nie zaprasza małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy,

5. Personel nie nawiązuje kontaktów poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych,
6. W uzasadnionych przypadkach, poza godzinami pracy poradni, personel może kontaktować się z uczniem poprzez telefon prywatny a rodzice/opiekunowie prawni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w poradni, z uwzględnieniem działań niedozwolonych
Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

1. Małoletni mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy pedagogiczni i personel poradni chronią ich i zapewniają bezpieczeństwo,
2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania,
3. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religii, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych - nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc,
4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec innych osób nie narusza ich poczucia godności i wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania - w ramach społecznie przyjętych norm i wartości,
5. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu: proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi,
6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywnie, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem,

7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów innych, nie wyśmiewają ich, nie krytykują,
8. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych,
9. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy,
10. Małoletni mają obowiązek informowania pracowników poradni o zaistniałych zagrożeniach,
11. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania jakiejkolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi procedurami),
12. Małoletni uczestniczący w spotkaniach na terenie poradni znają obowiązujące procedury bezpieczeństwa - wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych, gdzie i do kogo dorosłego mogą się zwrócić o pomoc,
13. Jeśli małoletni stał się ofiarą lub świadkiem agresji lub przemocy, może uzyskać w poradni pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich w poradni:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób: agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie wymuszenia; napastowanie seksualne; nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą; fizyczne zaczepki;
2. Zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań; rzucanie w kogoś przedmiotami; agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
obelgi, wyzwiska; wyśmiewanie, drwienie, szydzenie; bezpośrednie obrażanie; plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie; groźby; obraźliwe SMSy i MMSy, wiadomości przekazywane przez komunikatory sieciowe;
wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające;
agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.: poniżanie;

- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie; wulgarne gesty;
niszczenie/zabieranie rzeczy innej osoby; straszenie; szantażowanie;
3. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w poradni, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (np. środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie poradni;
 4. Nieuzasadnione, bez zgody prowadzącego opuszczanie sali, gdzie odbywają się zajęcia. Wyjście bez zezwolenia poza teren poradni;
 5. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych w poradni. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu;
 6. Palenie papierosów, picie alkoholu, używanie substancji psychoaktywnych;
 7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających;
 8. Niestosowne odzywanie się do innych osób, używanie wulgaryzmów;
 9. Przywłaszczenie własności lub celowe niszczenie, nie szanowanie własności innych osób oraz własności poradni. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy;
 10. Szykanowanie innych osób z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu;
 11. Znęcanie się (współdział w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie);
 12. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie, wulgaryzmy, oszukiwanie;
 13. Fotografowanie, nagrywanie dźwięku, filmowanie zdarzeń oraz transmitowanie online w mediach społecznościowych z udziałem innych osób bez ich zgody;
 14. Stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi:

Obowiązkiem prawnym poradni jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej małoletniego oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu.

Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

1. dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard),
2. działalność innych użytkowników zagrażająca dobru małoletniego.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Małoletni nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej poradni,
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć,
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie poradni bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa,
4. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie poradni jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Małoletni ma prawo korzystać na terenie poradni z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami,
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch itp.,
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, słuchawki, itp.,

4. Małoletni przynoszą do poradni telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców,
5. Poradnia nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynoszonego przez małoletnich,
6. Małoletni nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas spotkań terapeutycznych, diagnostycznych, zajęć, treningów, warsztatów prowadzonych na terenie poradni,
7. Małoletni powinien wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem spotkania,
8. Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć w celu ich poprawnej realizacji pod opieką oraz za zgodą prowadzącego zajęcia,
9. Mogą być wykorzystywane w trakcie terapii za zgodą terapeuty, kiedy służy to procesowi terapeutycznemu,
10. Jeśli małoletni czeka na ważną informację (połączenie, SMS) ma obowiązek poinformować o tym fakcie, poprosić o pozwolenie na korzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie,
11. Na terenie poradni zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania, transmitowania online oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych,
12. Powyższe nie dotyczy wydarzeń odbywających się w poradni, na rejestrację których udzielono zgody,
13. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie poradni.

W przypadku naruszenia przez małoletniego zasad używania telefonów komórkowych na terenie poradni, pracownik przypomina o obowiązujących zasadach.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Poradnia uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku,
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim, prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych, polityki bezpieczeństwa danych osobowych,
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego,
4. Utrwalanie i upublicznianie przez pracownika poradni wizerunku małoletniego w formie nagrania audio/wideo jest dopuszczalne jedynie do celów superwizyjnych i zawsze wymaga zgody opiekuna prawnego,
5. Pracownicy poradni nie upubliczniają wizerunku małoletniego.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W poradni wdrożono Politykę Bezpieczeństwa Danych Osobowych osób fizycznych(pracowników, małoletnich, rodziców/opiekunów) oraz powołano Administratora i Koordynatora Danych Osobowych. Dokumentacja została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE

L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych,

2. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych posiadają upoważnienie do przetwarzania ich danych osobowych,
3. Wszyscy pracownicy zapoznali się z Procedurą Bezpieczeństwa Danych Osobowych oraz w miarę potrzeb uczestniczą w szkoleniach z tego zakresu organizowanych przez poradnię wraz z Inspektorem Danych Osobowych,
4. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych poprzez klauzule informacyjne,
5. Dyrektor poradni monitoruje środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych,
6. Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej (teczka dziecka oraz inna dokumentacja pisemna zawierająca dane osobowe małoletnich jest chroniona w zamykanych szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (sekretariat, gabinety psychologa, pedagoga, logopedy, archiwum),
7. W poradni wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia bezpieczeństwa danych osobowych,
8. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania zgodnie z podstawą prawną,
9. Dane osobowe umieszczone w Niebieskiej Karcie „A” udostępniane są zespołowi interdyscyplinarnemu, powołanemu w trybie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Rozdział 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

4.1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy domowej

4.1.1. Rozpoznawanie przemocy

Rozpoznawanie przemocy wobec małoletniego odbywa się poprzez:

- ujawnienie przez pokrzywdzonego przemocy domowej,
- informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy,
- analizę objawów krzywdzenia, zaniedbywania występujących u małoletniego,
- ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

Ujawnienie przez małoletniego przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje pracownika poradni o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych.

Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika poradni i wymaga zareagowania.

Informacje o krzywdzeniu małoletniego mogą pochodzić od bezpośrednich świadków przemocy, np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny, przypadkowego świadka przemocy. W każdym przypadku informacje o przemocy wobec małoletniego wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze. Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez małoletniego, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji i jest zobowiązany jest do zareagowania na taki sygnał.

4.1.2. Zasady podejmowania interwencji

Zgłaszanie stosowania przemocy domowej przez małoletniego

1. Każdy małoletni korzystający z oferty poradni może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem poradni, fakt stosowania wobec niego przemocy domowej,
2. Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez małoletniego może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną, w każdym czasie,
3. W przypadku dziecka obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie, osoba, do której zgłosił się małoletni zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikację w innych formach, np. poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji,
4. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia,
5. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia on w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe - policję i pogotowie ratunkowe oraz informuje Dyrektora poradni,
6. W przypadkach nie wymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie z procedurą.

Zgłaszanie podejrzenia przemocy domowej przez pracownika poradni

1. Każdy pracownik poradni, który zauważy lub podejrzewa u małoletniego symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować - jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy,
2. Pracownik w trybie pilnym przekazuje informacje o zaobserwowanym zdarzeniu Dyrektorowi poradni i Koordynatorowi ds. Standardów Ochrony Małoletnich, dołączając pisemną notatkę zawierającą istotne informacje dotyczące: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania małoletniego, cytaty jego wypowiedzi oraz podjęte działania,

3. Z uwagi na specyfikę pracy terapeutycznej oraz zaburzeń małoletnich korzystających z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, następuje pogłębiona analiza sytuacji małoletniego, poprzez konsultację z zespołami PPP nr 1, superwizorem (jeżeli pracownik korzysta z superwizji) w trosce o utrzymanie procesu terapeutycznego. Po analizie sytuacji psycholog, logopeda, pedagog prowadzący zajęcia z małoletnim podejmuje decyzje o zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego zgodnie z dalszą procedurą,
4. Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektor poradni wraz z osobą zgłaszającą wypełniają tzw. **Kartę zgłoszenia krzywdzenia małoletniego - załącznik 4.1**. Na karcie podpisują się: Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektor poradni i osoba zgłaszająca.

Zgłaszanie podejrzenia przemocy domowej przez osoby z zewnątrz

1. Osoba, która jest świadkiem lub ma podejrzenie występowania przemocy domowej wobec małoletniego ma prawo do zgłoszenia podejrzenia stosowania przemocy domowej,
2. W celu zgłoszenia stosowanej wobec małoletniego przemocy osoba jest obowiązana dokonać zgłoszenia bezpośrednio Koordynatorowi ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektorowi poradni,
3. W trakcie rozmowy z Koordynatorem ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektorem poradni, osoba wskazuje na fakty, na podstawie których wnioskuje o stosowaniu przemocy wobec małoletniego,
4. Osoba zgłaszająca przemoc jest zobowiązana wylegitymować się dokumentem zawierającym fotografię oraz wskazać dane do kontaktu,
5. Zgłaszający przemoc domową jest informowany o zasadach przetwarzania jego danych osobowych udostępnionych dyrektorowi oraz zasadach ich przetwarzania i bezpieczeństwa danych osobowych,
6. W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych do sekretariatu poradni, pracownik sekretariatu sporządza notatkę z rozmowy telefonicznej lub wydruk ze skrzynki elektronicznej i niezwłocznie przekazuje dokument

Koordinatorowi ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektorowi poradni,

7. Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektor poradni wraz z osobą zgłaszającą wypełniają **Kartę zgłoszenia krzywdzenia małoletniego** - załącznik 4.1. Na karcie podpisują się: Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektor poradni wraz z osobą zgłaszającą,
8. W przypadku, gdy zgłaszana przemoc zagraża życiu lub zdrowiu małoletniemu, osoba pozyskująca taką wiedzę jest obowiązana w trybie pilnym zawiadomić Policję.

Wstępna diagnoza i ocena sytuacji osoby krzywdzonej

1. W każdym przypadku zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, Dyrektor poradni powołuje Zespół Interwencyjny do wstępnego zdiagnozowania sytuacji ofiary, w szczególności, tzw. czynniki ryzyka oraz dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z małoletnim, jak często i od jak dawna jest krzywdzony, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec małoletniego, relacjach jakie ma małoletni z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających go, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy - np. uzależnieniu od alkoholu rodziców,
2. W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi co najmniej trzy osoby: Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich, psycholog lub pedagog, pracownik zgłaszający podejrzenie stosowania przemocy,
3. Zaleca się, by członkowie Zespołu przeprowadzili rozmowę z osobą krzywdzoną i osobą zgłaszającą podejrzenie lub krzywdzenie małoletniego, a także z rodzicem/opiekunem „niekrzywdzącym”,
4. Wstępną diagnozę przeprowadza się z wykorzystaniem karty obserwacji i diagnozy, będącej załącznikiem 4.3, a w przypadku zaniedbania - kwestionariuszem diagnozującym oznaki zaniedbania - załącznik 4.5.,

5. W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej stosowania, Dyrektor poradni lub Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”,
6. W przypadkach nie wskazujących na wiarygodność zgłoszenia (pomówienie, konfabulacja, kłamstwo) - terapeuta pracujący z małoletnim prowadzi obserwację małoletniego, obserwacje zamieszczają w dokumentacji terapii i w terminie 3 miesięcy od zgłoszenia ponownie w składzie, jak w pkt. 2 dokonują oceny sytuacji małoletniego,
7. W sytuacji, kiedy poradnia posiada wiedzę o trwającej procedurze Niebieskie Karty, Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub dyrektor poradni kontaktują się z właściwym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Uzasadnienie do uruchamiania procedury „Niebieskie Karty”

Niebieska karta daje możliwość skutecznej interdyscyplinarnej współpracy na rzecz pomocy i ochrony małoletniego i jego rodziny. Poprzez procedurę „Niebieskie Karty” pracownik poradni otrzymuje możliwość udziału w grupie roboczej składającej się z przedstawicieli także innych służb. Są to: pracownik socjalny, policjant, przedstawiciel ochrony zdrowia, rozwiązywania problemów alkoholowych i opcjonalnie inni specjaliści, którzy znają sytuację rodzinną dziecka, np. przedstawiciel organizacji pozarządowej, kurator.

Uczestnictwo w grupie roboczej daje pracownikowi poradni możliwość:

- wymiany informacji na temat dziecka i jego rodziny z innymi profesjonalistami,
- podziału zadań mających na celu diagnozę sytuacji w rodzinie,
- ochronę małoletniego i monitorowanie jego sytuacji między przedstawicielami poszczególnych służb,
- podejmowania decyzji o ewentualnej interwencji prawnej wspólnie z innymi profesjonalistami w grupie roboczej,
- wzajemnego wsparcia w pracy z małoletnim i jego rodziną.

4.1.3. Procedura „Niebieskie Karty”

Cel procedury:

Celem niniejszej procedury jest wskazanie zasad postępowania pracowników poradni i Dyrektora placówki w przypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia.

Zakres procedury i ogólne zasady jej stosowania

1. Procedura postępowania „Niebieskie Karty” obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w poradni,
2. Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje Dyrektor poradni,
3. Dyrektor poradni udziela wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w proces pomocy ofierze przemocy domowej, w tym prawnej i organizacyjnej,
4. W poradni wyznaczeni są Koordynatorzy d.s. Standardów Ochrony Małoletnich,
5. Zasadą udzielania pomocy małoletniemu krzywdzonemu jest interdyscyplinarna współpraca zespołowa ograniczona do osób pracujących z małoletnim,
6. Druki i formularze „Niebieska Karta - A” i „Niebieska Karta -B” znajdują się w sekretariacie poradni.,
7. Rejestr wszczętych procedur „Niebieskie Karty” prowadzi sekretariat poradni,
8. Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione imiennie przez Dyrektora poradni,
9. Upoważnione osoby do wglądu w dokumentację wszczętych procedur „Niebieskie Karty” są zobowiązane do złożenia oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych osobowych umieszczonych w dokumentach załącznik 4.2.,
10. Dokumentację związaną ze wszczętymi procedurami „Niebieskie Karty” prowadzi i przechowuje sekretariat,
11. Po zakończeniu sprawy osoba ją prowadząca przekazuje teczkę z dokumentacją do sekretariatu poradni,
12. Archiwizacja dokumentacji odbywa się na zasadach określonych w Polityce Bezpieczeństwa Danych Osobowych poradni.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”

1. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza Karty - „A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletnich lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie,
2. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy,
3. Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania kwestionariusza,
4. Dyrektor Poradni lub Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich wszczynając procedurę „Niebieskie Karty” ma prawo wykorzystać informacje zawarte we wstępnej diagnozie oceny sytuacji małoletniego - załącznik 4.3, a także przeprowadzić rozmowę z małoletnim,
5. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo,
6. Czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji, gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności Osoby najbliższej małoletniemu (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradiadków oraz rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa lub pedagoga) lub innej osoby pełnoletniej wskazanej przez małoletniego,
7. Żaden z formularzy „Niebieskie Karty” nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej,
8. Po wypełnieniu karty - „A”, osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie - rodzic, opiekun prawny lub faktyczny, osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie otrzymuje wypełniony formularz Karty - „B”,

9. Formularz „B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc,
10. Formularza „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej,
11. Wypełniony formularz - „Niebieska Karta A”: niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego,
12. Osobą upoważnioną do przekazania formularza jest Koordynator d.s. Standardów Ochrony Małoletnich we współpracy z dyrektorem,
13. Wypełnienie formularza „A” nie zwalnia z obowiązku podjęcia działań interwencyjnych zapewniających bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy.

4.2. Załączniki do procedury:

1. Wzór Karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego- załącznik nr 4.1
2. Wzór oświadczenia o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletnich - załącznik 4.2
3. Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy wobec małoletnich- załącznik 4.3
4. Algorytm postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego - załącznik 4.4
5. Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania małoletniego - załącznik 4.5
6. Wzór formularz „Niebieskiej Karty „A” - załącznik 4.6
7. Wzór formularza „Niebieskiej Karty „B” - załącznik 4.7

Załącznik nr 4.1. Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Dane dziecka:	
Imię i nazwisko:	
Osoba zgłaszająca:	
Imię i nazwisko:	
Dane do kontaktu:	
Stopień pokrewieństwa:	
Źródło wiedzy lub informacji o przemocy:	
Data zgłoszenia:	
Forma zgłoszenia:	Pisemna, bezpośrednia, listownie, mailowo, telefonicznie [niepotrzebne skreślić]
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:	
Inne informacje o dziecku, rodzinie:	
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc:	
Podpis osoby zgłaszającej:	
Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:	

**Załącznik nr 4.2. Zobowiązanie do zachowania poufności informacji
powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia
małoletnich**

Oświadczenie

Ja niżej podpisany(a) zobowiązuję się do zachowania w poufności informacji, do których mam/będę miał(a) dostęp w związku z wykonywaniem czynności związanych z postępowaniem w sprawie krzywdzenia małoletnich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1 w Szczecinie, z siedzibą przy al. Papieża Jana Pawła II nr 2.

Zobowiązuję się do ścisłego przestrzegania ochrony danych osobowych, a w szczególności nie będę bez upoważnienia służbowego wykorzystywał(a) danych osobowych w celach nie związanych z wyżej wymienioną czynnością.

Oświadczam, że jest mi znana definicja danych osobowych* w rozumieniu art. 4 pkt.1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz że zostałem(am) zaznajomiony(a) z przepisami o ochronie danych osobowych w tym z regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie.

Jestem świadomy(a), iż wszystkie moje działania mogą być monitorowane na zasadach określonych przez Dyrektora Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej nr 1 i wyrażam na to zgodę. Obowiązek zachowania tajemnicy istnieje również po ustaniu realizacji zadań związanych z postępowaniem w sprawie krzywdzenia małoletnich.

.....
Data i miejsce

.....
Podpis

Załącznik nr 4.3. Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletnich

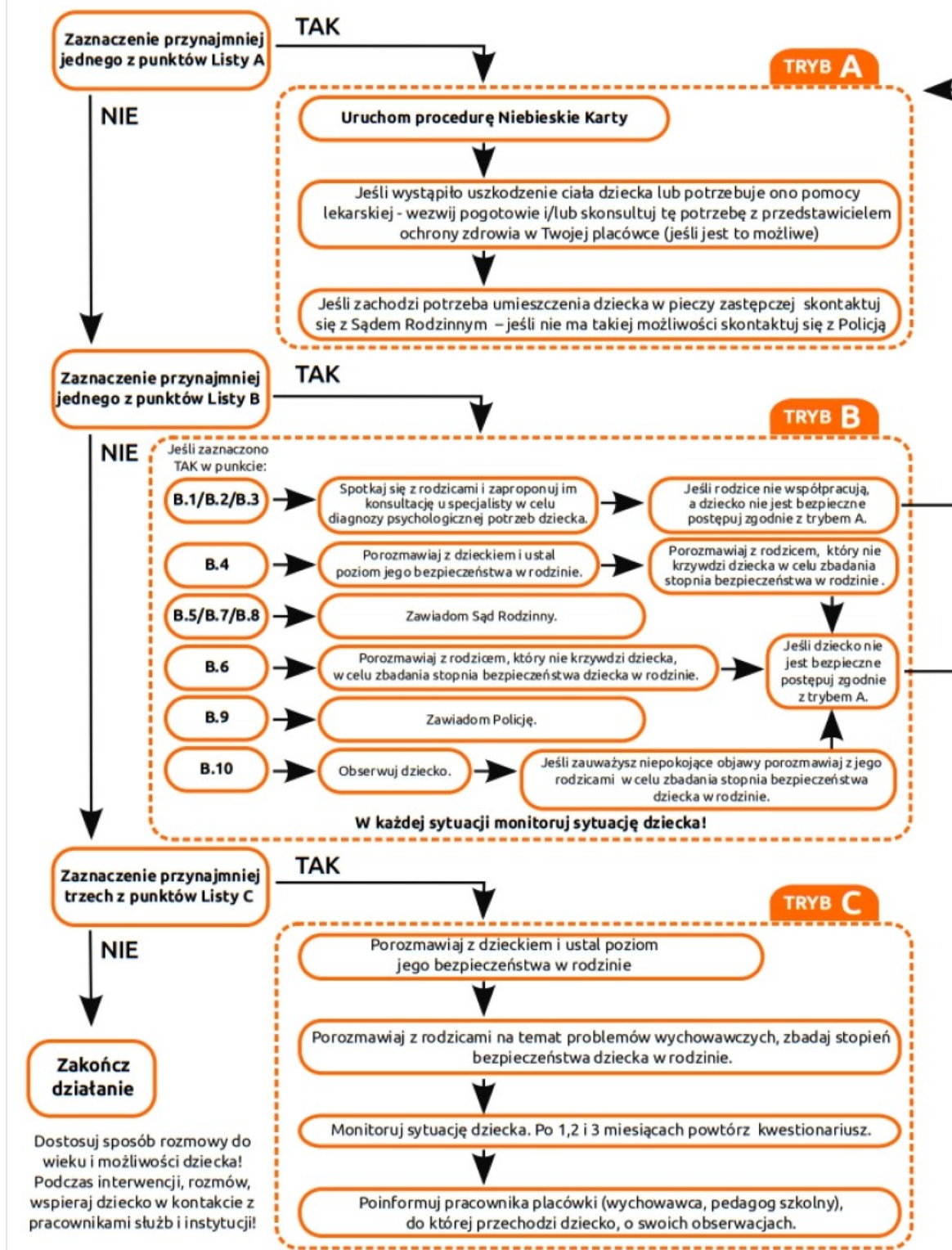
LISTA A		
Informacja od dziecka lub osoby, która była bezpośrednim świadkiem przemocy		
	tak	nie
A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem, itp.		
A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami, itp.		
A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.		
A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała innej osoby, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem dziecka, itp.		
A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.).		
A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny).		
A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie.		
A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodziców, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu).		
OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI DOTYCZĄCA RODZICA:		
A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie placówki oświatowej lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.		
OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI OŚWIATOWEJ DOTYCZĄCA DZIECKA:		
A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp.		
A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują		

zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegowej w medycznych, terapii, wsparcia, itp. Sytuacja ta występuje pomimo i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.		
LISTA B Obserwacja pracownika szkoły lub placówki oświatowej dotyczącej dziecka:		
B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy.		
B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w placówce, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp.		
B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: bije, szczypie się, nacina sobie skórę, itp. lub występują zachowania ryzykowne dziecka, np.: ucieczki z domu, używanie substancji zmieniających świadomość, ryzykowne kontakty, itp.		
B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu.		
B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami/opiekunami.		
Informacje dotyczące rodziców:		
B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagrażają dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka.		
B.7. Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu wsparcia dziecku.		
B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej.		
B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków itp.		
B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej.		
LISTA C Obserwacja pracownika szkoły lub placówki oświatowej lub informacja od osób będących w kontakcie z dzieckiem i rodzicami:		
C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.		
C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec dziecka lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka.		

C.3. Rodzic nadużywający środków w zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków, itp.		
C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem.		
C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa.		
C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.		
C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka.		
C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka.		
C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców.		

Załącznik nr 4.4. Algorytm postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego powyżej 9 r.ż.

Algorytm postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka/małoletniego

Załącznik 4.5. Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania małoletniego

Lp.	Symptomy wskazujące na zaniedbanie (forma przemocy)	tak	nie
1.	Nieadekwatne ubranie do pory roku lub pogody		
2.	Niedowaga, niedożywienie, zmęczenie, podkrążone oczy		
3.	Brudna odzież		
4.	Brudne ciało		
5.	Nieprzyjemny zapach (insekty)		
6.	Brak podręczników i przyborów szkolnych		
7.	Kradzieże jedzenia lub innych przedmiotów		
8.	Przebywanie poza domem w późnych godzinach		
9.	Bardzo częste przebywanie poza domem niezależnie od pory roku		
10.	Ma dorosłych „kolegów”		
11.	Nie ma kolegów wśród rówieśników		
12.	Z trudem nawiązuje relacje		
13.	Izoluje się od rówieśników		
14.	Bije się po głowie/twarzy lub wrywa sobie włosy		
15.	Często ma ślady zadrapań /siniaków		
16.	Często odnosi obrażenia (skręcenia, złamania, skaleczenia)		
17.	Bije innych		
18.	Zawiera przyjaźnie, potem reaguje wrogością		
19.	Gwałtownie uchyla się przed dotykiem		
20.	Moczy się		
21.	Boi się przebywać w zamkniętych pomieszczeniach		
22.	Boi się ciemności		
23.	Unika zajęć wychowania fizycznego		

24.	Unika sytuacji leżakowania w przedszkolu		
25.	Nie bierze udziału w wycieczkach		
26.	Podejmuje zachowania autodestrukcyjne wobec siebie, zwierząt		
27.	Miewa nagłe zmiany nastroju – od euforii do agresji		
28.	Prezentuje natrętne, narzucające się zachowania		
29.	Nie odwzajemnia emocji		
30.	Odrzuca próby nawiązania bliskości		
31.	Ma wybuchy wściekłości		
32.	Nadmiernie skraca dystans fizyczny		
33.	Demonstruje zachowania seksualne		
34.	Nie docenia własnych osiągnięć		
35.	Ma koszmary nocne		
36.	Ma problemy szkolne		
37.	Nie przyjmuje zalecanych leków/ nie stosuje się do zaleceń psychoterapeuty		
38.	Opuszcza sesje terapeutyczne /wizyty u psychiatry – przerywa terapię		
39.	Nie stawia się na zalecaną diagnostykę		
40.	Inne.....		
Uwaga! Informacje zachowania należy analizować biorąc pod uwagę całość informacji o rodzinie. Pojedynczych zachowań z listy nie można traktować jako jednoznacznie wskazujących na zaniedbanie.			

Adres instytucji/organizacji Telefon

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Możesz zadzwonić do:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18 00–22 00 można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18 00–22 00 w języku rosyjskim. **Dyżur prawny** tel. (22) 666 28 50 (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17 00–21 00) oraz tel. 800 12 00 02 (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18 00–22 00).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez SKYPE: pogotowie.niebieska.linia ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9.30 do 15.30 , od godz. 15.30 do 9.30 włączony jest automat).

4.3. Zasady i procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

4.3.1. Zasady i procedury postępowania w przypadku podejrzenia lub zaistnienia „cyberprzemocy”

Ujawnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga podjęcia w poradni konkretnych działań interwencyjnych. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

1. Osobami, które mogą zgłosić informację o podejrzeniu lub zaistnieniu cyberprzemocy mogą być:
 - poszkodowany małoletni (ofiara),
 - jego rodzice (opiekunowie),
 - świadkowie zdarzenia,
 - pracownicy poradni.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia. Zgłaszanie wypadków cyberprzemocy odbywa się według następującej zasady:
 - małoletni - ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje pracownika poradni o wystąpieniu takiego zjawiska,
 - **pracownik poradni oraz Koordynator d.s. Standardów Ochrony Małoletnich informują opiekunów prawnych,**
 - rodzic/opiekun prawny oraz jeśli zajdzie taka potrzeba policja zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
3. Działania wobec ofiary cyberprzemocy:
 - ofiara cyberprzemocy otrzymuje w poradni pomoc psychologiczną,
 - bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji małoletniego w kierunku, czy nie są stosowane wobec niego żadne akty odwetu, jeżeli sytuacja zdarzyła się na terenie poradni.
4. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.
5. Powiadomienie Sądu Rodzinnego.

W przypadku, gdy rodzice odmawiają współpracy z poradnią, a małoletni nadal jest ofiarą cyberprzemocy konieczne jest złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rodzinnego.

4.3.2. Zasady i procedury postępowania w przypadku informacji o dostępie przez małoletniego do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

1. Osobami, które mogą zgłosić informację o podejrzeniu lub zaistnieniu dostępu małoletniego do treści szkodliwych są:

- poszkodowany małoletni (ofiara),
- jego rodzice (opiekunowie),
- świadkowie zdarzenia,
- pracownicy poradni.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia:

Zgłoszenie odbywa się według następującej zasady:

- małoletni - ofiara lub świadek informuje pracownika poradni o wystąpieniu takiego zjawiska,
- pracownik poradni oraz Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich informują opiekunów prawnych,
- rodzic/opiekun prawny oraz jeśli zajdzie taka potrzeba policja zabezpiecza dowody.

3. Działania wobec małoletniego:

- Małoletni otrzymuje w poradni pomoc psychologiczną,
- Bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji małoletniego w kierunku, czy nadal występuje zagrożenie.

4. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

5. Powiadomienie Sądu Rodzinnego:

W przypadku, gdy rodzice odmawiają współpracy z poradnią, a małoletni nadal ma kontakt z treściami szkodliwymi konieczne jest złożenie wniosku o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rodzinnego.

6. Współpraca z policją i sądami rodzinnymi:

W przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub próby uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, rodzice - w porozumieniu z rodzicami małoletniego - niezwłocznie powiadamia policję.

4.3.3. Zasady i procedury postępowania w przypadku naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności małoletniego poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie jego danych osobowych lub wizerunku. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:

W przypadku gdy, do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych, wykorzystanie wizerunku małoletniego dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice powinni skontaktować się bezpośrednio z policją (zgodnie z Kodeksem Karnym ściganie następuje wówczas na wniosek pokrzywdzonego). Istotne dla ścigania sprawcy jest uzyskanie dowodów potwierdzających, że sprawca zamierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej.

2. Działania wobec ofiary zdarzenia:

Małoletniego należy otoczyć - w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi - opieką psychologiczno-pedagogiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym). Jeśli kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego imienia ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, poradnia powinna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

4.3.4. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia małoletniego do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:

Należy poinformować opiekunów prawnych o zdarzeniu oraz konieczności zabezpieczenia dowodów i poinformowania policji o wystąpieniu zdarzenia. Jednocześnie w porozumieniu z rodzicami należy powiadomić niezwłocznie policję o wystąpieniu zdarzenia. Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości poradni.

2. Działania wobec ofiary zdarzenia:

Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczną we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi. W trakcie rozmowy z małoletnim prowadzonej z uwzględnieniem jego komfortu psychicznego przez psychologa/pracownika, do którego małoletni ma szczególne zaufanie, należy

uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je policji. Trzeba upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a małoletni odzyskał poczucie bezpieczeństwa. Wszelkie działania poradni wobec małoletniego powinny być uzgadniane z rodzicami/ opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.

3. Współpraca z policją i sądami rodzinnymi:

W przypadkach naruszenia prawa - szczególnie w przypadku uwiedzenia małoletniego do lat 15 - obowiązkiem poradni jest powiadomienie policji lub sądu rodzinnego.

Rozdział 5

Organizacja procesu ochrony małoletnich w poradni i wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”

5.1 Zadania pracowników poradni w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej.

Każdy pracownik jest zobowiązany w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego podjąć działania:

- w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia on w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe - policję i pogotowie ratunkowe oraz informuje Dyrektora poradni,
- w przypadku zauważenia niepokojących symptomów, zgłosić to dyrektorowi poradni i Koordynatorowi ds. Standardów ochrony małoletnich.

Zadania i obowiązki pracowników poradni:

Dyrektor poradni:

1. Wypełnia tzw. Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego - załącznik 4.1.,
2. Powołuje Zespoły interwencyjne do diagnozy i oceny ryzyka zagrożenia przemocą domową - odrębne dla każdej sprawy oraz nadzoruje ich pracę,
3. W porozumieniu z Koordynatorem ds. Standardów Ochrony Małoletnich występuje do Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji dziecka zagrożonego zaniedbaniem. W razie potrzeby powiadamia także Ośrodek Pomocy Społecznej,

4. W sytuacji podejrzenia przemocy wobec małoletniego powiadamia policję lub prokuraturę,
5. Podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia małoletnich,
6. Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla osoby doznającej przemocy,
7. Określa zasady prowadzenie dokumentacji i jej archiwizowania.
8. Wydaje upoważnienia do dostępu do danych osobowych osobom biorącym udział w rozpoznawaniu przemocy domowej,
9. Współpracuje z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz wspierania i pomocy ofiarom przemocy domowej,
10. Wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”,
11. Zapewnia bezpieczeństwo i ochronę prawną pracownikom wszczynającym procedurę „Niebieskie Karty”, doznającym krzywdy ze strony sprawców przemocy domowej,
12. Zapewnia pomoc pracownikom w realizacji ich zadań oraz ich doskonaleniu zawodowym, ułatwiając im np. możliwość konsultacji, superwizji, wspiera, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie wobec dziecka.

Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich:

W sytuacji podejrzenia przemocy wobec małoletniego:

1. Wypełnia Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego-załącznik 4.1.,
2. Zbiera informacje o małoletnim w celu wstępnego zdiagnozowania jego sytuacji, w szczególności o tzw. czynnikach ryzyka, ponadto dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z małoletnim, jak często i od jak dawna małoletni jest krzywdzony, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec małoletniego, relacjach jakie ma z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających go, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy - np. uzależnieniu od alkoholu rodziców. Dane te pozyskuje od:
 - a) samego dziecka,

- b) rodziców dziecka,
- c) innych pracowników poradni.
- 3. Przewodniczy Zespołowi Interwencyjnemu,
- 4. Wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”,
- 5. Współpracuje z dyrektorem poradni w podejmowaniu interwencji:
 - a) informuje dyrektora poradni o każdym przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie,
 - b) gromadzi i przechowuje dokumentację.
- 6. W przypadku powołania do Zespół Interdyscyplinarnego obowiązkowo uczestniczy w jego pracach,
- 7. Monitoruje i konsultuje sytuację małoletniego poprzez kontakt z innymi pracownikami poradni - dbając jednocześnie o zapewnienie poufności i niewłączanie osób niezwiązanych z pracą nad konkretnym przypadkiem,
- 8. Informuje rodziców o podjętych działaniach na rzecz małoletniego, w tym m.in. kontakcie z Zespołem Interdyscyplinarnym i podjętych przez ten zespół decyzjach oraz zaleceniach/propozycjach działań dla rodzica.

Każdy pracownik pedagogiczny poradni (psycholog, pedagog, logopeda):

- 1. Udziela bezpośredniej pomocy małoletniemu, jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie, organizuje pomoc medyczną wzywając karetkę pogotowia lub powiadamia policję oraz informuje o tym Dyrektora poradni,
- 2. W przypadku informacji o przemocy lub zauważenia jej symptomów zgłasza to Dyrektorowi poradni i Koordynatorowi ds. Standardów ochrony małoletnich,
- 3. Wraz z Koordynatorem ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub dyrektorem poradni wypełnia Kartę zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego- załącznik 4.1.,
- 4. Prowadzi obserwacje małoletniego w trakcie diagnozy lub na prowadzonych zajęciach,
- 5. Swoje spostrzeżenia zapisuje i włącza do indywidualnej dokumentacji dziecka,
- 6. W razie powołania do zespołu Interwencyjnego uczestniczy w jego pracach ustalając plan pomocy małoletniemu,

7. Systematycznie monitoruje sytuację małoletniego obserwując ewentualne zmiany jego zachowania, w razie konieczności informuje Koordynatora ds. Standardów Ochrony małoletnich o braku ustaniu przemocy wobec dziecka,
8. Udziela małoletnie wsparcia na wszystkich etapach pomocy.

Pracownicy obsługi i administracji:

1. Udziela bezpośredniej pomocy małoletniemu, jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie, organizuje pomoc medyczną wzywając karetkę pogotowia lub powiadamia policję oraz informuje o tym Dyrektora poradni,
2. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka kontaktują się z psychologiem lub pedagogiem prowadzącym dziecko, przekazując im informacje o swoich podejrzeniach i obserwacjach. Jeśli kontakt danego dnia nie jest możliwy - zapisują wiernie stwierdzone fakty w formie notatki służbowej i przekazują niezwłocznie dnia następnego,
3. W każdej możliwej sytuacji obserwują zachowanie dziecka,
4. W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych do sekretariatu poradni, pracownik sekretariatu sporządza notatkę z rozmowy telefonicznej lub wydruk ze skrzynki elektronicznej i niezwłocznie w przekazuje dokument Koordynatorowi ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektorowi poradni,
5. Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektor poradni wraz z osobą zgłaszającą wypełniają Kartę zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia małoletniego- załącznik 4.1. Na karcie podpisują się: Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich lub Dyrektor poradni wraz z osobą zgłaszającą.

5.2. Podział obowiązków i przydział zadań w zakresie wdrażania „Standardów ochrony małoletnich”

Dyrektor poradni:

1. Powołanie zespołu zadaniowego ds. opracowanie “Standardów ochrony małoletnich”,
2. Zatwierdzenie „Standardów ochrony małoletnich”,

3. Powołanie koordynatora ds. Standardów i wydanie odpowiednich zarządzeń,
4. Opublikowanie dokumentu na stronie www.ppp1.geninhost.com z zachowaniem zasady dostępności dla osób niepełnosprawnych,
5. Powoływania Zespołów interwencyjnych do rozpoznania sprawy krzywdzenia małoletniego – oddzielnie dla każdego przypadku. Bezpośrednio po otrzymaniu informacji,
6. Przeprowadzenie szkolenia wstępnego pracowników poradni: omówienie treści dokumentu, zasad organizacyjnych wspierania i ochrony małoletnich, standardów obowiązujących w poradni w zakresie ochrony małoletnich, postępowania w sytuacji krzywdzenia,
7. Podejmowanie interwencji prawnej, podpisywanie pism interwencyjnych w trudnych sytuacjach,
8. Zapewnianie środków finansowych na doskonalenie pracowników,
9. Ewaluacja poczucia bezpieczeństwa uczniów korzystających z oferty poradni,
10. Co 2 lata nadzoruje weryfikację standardów ds. ochrony małoletnich.

Koordynator ds. Standardów ochrony małoletnich:

1. Przekazuje informacje o funkcjonowaniu „Standardów ochrony małoletnich”,
2. Kontroluje jakość dostępnych dokumentów w poradni w zakresie „Standardów ochrony małoletnich”,
3. Koordynuje działania w ramach pomocy krzywdzonemu małoletniemu, nadzoruje rejestr prowadzonych spraw,
4. Dokonuje weryfikacji standardów ds. ochrony małoletnich.

Każdy pracownik poradni:

1. Zapoznaje się i przestrzega postanowień „Standardów ochrony małoletnich”,
2. W przypadkach podejrzenia krzywdzenia małoletniego podejmuje działania określone w poszczególnych procedurach postępowania,
3. Uczestniczy w szkoleniach, warsztatach, radach pedagogicznych o zjawisku przemocy, skutkach, symptomach, rozpoznawaniu jej stosowania,
4. W czasie indywidualnych konsultacji, wyjaśnia małoletnim i ich rodzicom/prawnym opiekunom zasad ochrony małoletnich obowiązujących w poradni. (Załącznik 5.1.).

5.3 Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu poradni do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności.

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest dyrektor poradni. Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem, właściwych działań a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich. Zakres szkoleń ustalany jest na podstawie wyników diagnozy potrzeb pracowników w tym zakresie.

5.4 Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w poradni:

1. Dyrektor poradni - Regina Mijał,
2. Koordynator d.s Standardów ochrony małoletnich - Natalia Muskała.

5.5 Dokumentowanie zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich i archiwizowanie wytworzonej dokumentacji.

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczki zakłada i prowadzi Koordynator Ds. Standardów Ochrony Małoletnich. Do czasu zakończenia sprawyteczka pozostaje w gabinecie dyrektora poradni i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się:

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia - załącznik 4.1;
2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie;
3. Kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy - załącznik 4.3;
4. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobom jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem;
5. Protokół z posiedzenia Zespołu interwencyjnego, powołanego przez dyrektora;
6. Kopię „Niebieska Karta –A”, w przypadku, gdy zostanie wszczęta procedura „Niebieskie Karty” - załącznik 4.6.;
7. Kopię „Niebieska Karta – B”, w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskie Karty ” - załącznik 4.7.;
8. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą - o ile taka będzie przeprowadzana;
9. Korespondencji pomiędzy np. Sądem Rodzinnym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi;
10. Plan wspierania małoletniego;
11. Notatki psychologa, pedagoga prowadzącego pomoc psychologiczną;
12. Ocena efektywności wsparcia;
13. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

5.6. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół interwencyjny zajmujący się jego sprawą.

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”:

- Imię i nazwisko,
- Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia,
- Powód, z jakiego został opracowany plan wsparcia,
- Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- Cel wsparcia małoletniego,

- Identyfikacja zasobów wewnętrznych poradni oraz źródeł zewnętrznych wsparcia dziecka - ofiary krzywdzenia,
- Zakres współdziałania poradni z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego,
- Zakres, okres wsparcia udzielonego małoletniemu,
- Formy i metody wsparcia małoletniego,
- Ocena efektywności wsparcia udzielonego małoletniemu.

Przeprowadzenie diagnozy sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:

- charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy,
- stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego - w obszarze zdrowia, życia, rozwoju),
- analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów,
- wyniki obserwacji (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, psychologa/pedagoga, innych pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę dziecka,
- określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego- ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym.

Zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia, np.:

- zapewnienie specjalistycznego wsparcia małoletniemu,
- udzielanie systematycznej/okresowej pomocy np. psychologicznej, terapeutycznej,
- wdrożenie działań mających na celu przywrócenie równowagi emocjonalnej małoletniemu,
- wzmacnianie poczucia jego własnej wartości,
- wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, problemów w środowisku szkolnym, rówieśniczym,

- wspieranie rodziców/opiekunów prawnych w zabezpieczeniu dziecka pod względem socjalno-prawnym.

Identyfikacja zasobów wewnętrznych poradni oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego - ofiary krzywdzenia, np.:

- zasoby wewnętrzne poradni: dyrektor, zespół psychologów/pedagogów, zespół interwencyjny, rodzice/opiekunowie prawni dziecka,
- źródła zewnętrzne wsparcia dziecka krzywdzonego, np. Sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, MOPS/GOPS; organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem itp.

Ustalenie zakresu współdziałania poradni z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletnich.

Pracownicy poradni działają na rzecz wsparcia małoletniego zgodnie z zakresem swoich obowiązków i uprawnień, współpracując z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego.

Ustalenie harmonogramu działań w ramach wsparcia udzielanego małoletniemu - ustalenie zakresu, okresu wsparcia.

- zakres wsparcia wynika ze zdiagnozowanych w różnych obszarach indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych oraz psychofizycznych małoletniego - ofiary krzywdzenia,
- okres, w jakim będzie udzielane wsparcie zależy od doświadczanych przez małoletniego skutków krzywdy oraz zaobserwowanych efektów wsparcia w okresie ich monitorowania.

Ustalenie form i metod wsparcia małoletniego:

Przykładowe formy pracy:

- indywidualna - praca indywidualna z małoletnim w zależności od rodzaju krzywdy- zgodnie z przyjętymi w poradni procedurami,
- praca podczas zajęć grupowych: warsztaty, grupowy terapeutyczne.

Przykładowe metody wsparcia krzywdzonego dziecka:

- bezpośrednia rozmowa z małoletnim prowadzona przez psychologa/pedagoga,
- obserwacja funkcjonowania dziecka podczas pracy z dzieckiem,
- analiza dokumentacji związanej z sytuacją małoletniego.

Ocena efektywności udzielanego wsparcia:

Zasady i sposób monitorowania efektów wsparcia, np. 2 razy w roku szkolnym:

- wyniki obserwacji prowadzonej przez specjalistów, rodziców/opiekunów prawnych dziecka w czasie oferowanych formach wsparcia;
- wyniki rozmów z małoletnim,
- efekty wsparcia udzielanego małoletniemu przez podmioty zewnętrzne;
- analiza dostępnej dokumentacji.

5.7. Udostępnianie „Standardów ochrony małoletnich”

W poradni opracowane zostały dwie wersje dokumentu „Standardów ochrony małoletnich:

- Wersja „pełna”, inaczej kompletna,
- Wersja „skrótowa” - przeznaczona dla małoletnich.

Wersja „pełna” jest dostępna w sekretariacie poradni w formie wydruku. Wgląd w wersję „pełną” mają: wszyscy pracownicy, rodzice, zewnętrzne podmioty uprawnione.

Obie wersje są ogólnie dostępne ze względu na jej opublikowanie na stronie internetowej poradni.

5.8 Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

Dyrektor poradni dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu.

W celu oceny funkcjonalności i przydatności dokumentu w poradni prowadzone są ewaluacje typu:

- in-term (w trakcie posługiwania się i stosowania opracowania),
- ex- post (po upływie dwóch lat od daty wdrożenia).

Ewaluację przeprowadzają Koordynatorzy ds. Standardów ochrony małoletnich z użyciem technik:

- analizy dokumentu, wywiadów z rodzicami i pracownikami poradni, sondażu, z użyciem ankiety anonimowej,
- dyskusji grupowej w zespołach merytorycznych i podczas zebrania całego zespołu PPP nr 1.

Raport z ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami przedstawia wyznaczony Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich na radzie pedagogicznej.

OŚWIADCZENIE O POSIADANIU PEŁNEJ ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko)

(adres)

Dyrektor.....

..... (nazwa i adres placówki).

Oświadczam, że:

1) posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z pełni praw publicznych,

2) nie toczy się przeciwko mnie postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

.....

(data i podpis)

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)

**OŚWIADCZENIE O PAŃSTWACH ZAMIESZKIWANIA W CIĄGU
OSTATNICH 20 LAT**

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko)

(adres)

Dyrektor.....

..... (nazwa i adres placówki) Oświadczam, że w

okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/-am w następujących państwach, innych niż
Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1).....

2).....

.....

(data i podpis)

**OŚWIADCZENIE O NIEPROWADZENIU REJESTRU KARNEGO W INNYCH
PAŃSTWACH**

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko)

(adres)

Dyrektor.....

..... (nazwa i adres placówki). Oświadczam, że w kraju
mojego pochodzenia nie jest prowadzony rejestr spraw karnych.

.....

(data i podpis)

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z DOKUMENTAMI
OBOWIĄZUJĄCYMI W PPP nr 1**

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko)

(adres)

Dyrektor.....

..... (nazwa i adres placówki).

1. Oświadczam, że zapoznałem/am się z:

- Statutem poradni,
- Regulaminem pracy,
- Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w PPP nr 1.,
- Regulaminami i instrukcjami bhp i ppoż.,
- Polityką Bezpieczeństwa Danych Osobowych.

Oświadczam, że zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(data i podpis)

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i podpis)

OŚWIADCZENIE RODZICA/OPIEKUNA PRAWNEGO

(miejscowość, data)

(imię i nazwisko)

(adres)

Zostałem poinformowany, że w placówce Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej nr 1 od dnia 17.03.2025 r. obowiązują standardy ds. ochrony małoletnich. Pełna wersja dokumentu dostępna jest na stronie internetowej poradni ppp1.geninhost.com oraz w sekretariacie poradni.

Zobowiązuje się do zapoznania z niniejszym dokumentem.

.....

(data i podpis)